

**Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych działającego
w ramach Rady Dialogu Społecznego z dnia 13 marca 2019 r.**

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” w Warszawie, sala „A”.

Posiedzeniu przewodniczył: Jan Stefanowicz BCC, Jan Klimek przewodniczący Zespołu z ZRP.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Zespołu, zaproszeni goście oraz Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosku OPZZ dot. zakwalifikowania zawodu Strażnika Miejskiego jako formacji umundurowanej w której wykonuje się prace o szczególnym charakterze.
2. Wstępna dyskusja dot. projektu „Emerytura +”. Informacja Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
3. Sprawy różne.

Ad.1

Jan Stefanowicz BCC przywitał członków Zespołu i zaproszonych gości. Przeszedł do omawiania punktu pierwszego porządku obrad. Poinformował, że Dorota Gardias Przewodnicząca RDS przekazała do rozpoznania przez Zespół projekt ustawy autorstwa OPZZ o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Bogdan Grzybowski OPZZ zadeklarował, że w ciągu dwóch tygodni zostanie przesłane do Zespołu uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Następnie odniósł się do punktu pierwszego porządku obrad opinii CIOP oraz Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wojciech Rajchel ekspert OPZZ przedstawił uzasadnienie do wniosku o zakwalifikowanie zawodu strażnika miejskiego jako formacji umundurowanej w której wykonuje się pracę o szczególnym charakterze. *Załącznik nr 1 do protokołu.*

Mariusz Kaźmierczyk ekspert OPZZ wskazał najważniejsze akty prawne, które wskazują, że strażnicy miejscy zajmują się bezpieczeństwem publicznym oraz kwestiami dot. zagrożenia życia i zdrowia obywateli: ustawa o strażach gminnych; prawo o ruchu drogowym; ustawa o wychowaniu w trzeźwości; ordynacja podatkowa; ustawa o ochronie praw lokatorów; ustawa o ochronie osób i mienia; kodeks wykroczeń; krajowy system ratowniczo gaśniczy.

Danuta Koradecka Dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy- Państwowego Instytutu Badawczego przedstawiła opinię Centralnego Instytutu Ochrony Pracy w sprawie emerytur pomostowych dla Straży Gminnej/Miejskiej. *Załącznik nr 2 do protokołu.*

Antoni Kolek Pracodawcy RP powiedział, że w kwestii samego zawodu to wydaje się, że argumentacja OPZZ jest słuszna, jest to faktycznie zawód, który wymaga umiejętności, sprawności i pewnego sposobu dostosowania się do codziennego realizowania tego zawodu. Podkreślił, że dzisiaj należałoby dokonać pogłębionej analizy, aby zobaczyć skutki społeczne, skutki dla samego zawodu w relacji do innych ubezpieczonych. Wskazał na potrzebę określenia ilu jest strażników miejskich oraz ich struktury wiekowej.

Henryk Nakonieczny NSZZ „Solidarność” przypomniał, że ostatecznie ukształtowana definicja pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze, przyjęta w ustawie nie uzyskała akceptacji strony związkowej. Zespół ekspertów powołany przez Zespół ds. ubezpieczeń społecznych, Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych, inaczej określił definicję, główna różnica polega na tym, że eksperci medycyny pracy uznali, że bezpieczeństwo również dotyczy nie tylko innych osób, ale także własnego życia i zdrowia. Dodał, że należy przede wszystkim wyłączyć, charakter wygasający emerytur pomostowych.

Daniel Pokuta ekspert NSZZ „Solidarność” wskazał, że w 2018 r. w Krakowie było 100 tys. zgłoszeń od mieszkańców na 450 strażników miejskich. Strażnicy gminni, miejscy to grupa około 8,5 tys. osób, formacja w tym kształcie ustawowym istnieje od 1997 r., nadal oczekiwania społeczeństwa, zakres obowiązków się poszerza. Dodał, że strażnik miejski, gminny jest pracownikiem samorządowym, urzędnikiem oraz umundurowanym funkcjonariuszem publicznym (brak możliwości należenia do partii politycznej, brak prawa do strajku). Wskazał na załącznik do ustawy nr 2 pkt 7 praca strażników ochrony kolei oraz pkt 9 praca kierowców pojazdów uprzywilejowanych.

Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powiedział, że ustawa o emeryturach pomostowych była efektem prac ekspertów, ma charakter wygasający. Emerytura pomostowa, ma zastosowanie do osób, które rozpoczęły wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w szczególnym charakterze przed 1 stycznia 1999 r., Dodatkowo odniósł się do uzasadnienia wnioskodawców, powiedział, że problem nie polega tylko na tym jakie kategorie prac zostały wymienione w wykazie prac o szczególnym charakterze, ale także dlaczego się tam znalazły (dot. pracownicy straży ochrony kolei) i dlaczego inne kategorie pracowników w tym wykazie się nie znalazły. Odniósł się do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 3.03.2015 r., TK ten element podnosi w uzasadnieniu, twierdząc, że są takie grupy zawodowe, których praca jest określana mianem pracy strażnika i wymienia np. funkcjonariusza straży parku (ich status został ustalony aktem rangi ustawowej), strażnicy straży leśnej, strażnicy państwowej straży łowieckiej. Jednocześnie dodał, że jest także kategoria pracowników służb ochrony (prywatne firmy zajmujące się ochroną mienia i osób), ta kategoria również nie występuje w załączniku nr 2 do ustawy.

Zaliczenie określonego rodzaju pracy do kategorii prac w szczególnych warunkach, pracy o szczególnym charakterze wyklucza możliwość kontynuowania takiej pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Wydaje się, że wśród grupy pracowników ochrony mienia i osób dość znaczącą liczbę stanowią pracownicy uprawnieni do emerytury lub uprawnieni do renty z tytułu niezdolności do pracy i tego typu pracę również związaną z bezpieczeństwem osób i mienia wykonują. Poprosił o traktowanie jako wypowiedzi jako głosu w dyskusji.

Waldemar Lutkowski FZZ przypominał prace nad ustawą o emeryturach pomostowych. Wskazał na funkcjonujące w obecnym stanie prawnym przesłanki do uzyskania świadczenia przez strażników gminnych, miejskich. Zadał pytanie czy jest wola, aby zakwalifikować w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, pracę strażników gminnych

i miejskich. Dodał, że ustawa o straży gminnej ma ten jeden mankament, że Rada Gminy ma możliwość likwidacji straży miejskiej. Przypomniał, że na ostatnim posiedzeniu plenarnym RDS u Prezydenta wszystkie centrale związkowe wskazały, że do ustawy o emeryturach pomostowych należy usiąść z punktu widzenia wykluczenia elementu wygasającego. Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z 7 lipca 2016 wskazał, że nie jest uprawniony do orzekania o zaniechaniach ustawodawczych w kontekście rozpatrywania uprawnienia, możliwości dołączenia pracowników straży miejskiej w jurysdykcję prawa o emeryturach pomostowych.

Jerzy Babiński NSZZ „Solidarność” celem pisma, które było kierowane m.in. do RDS, CIOP było zdefiniowanie tzw. zawodu strażnika miejskiego. Na podstawie ustawy obowiązującej od 1997 r., strażnicy miejscy mają tylko prawo do pracy bez charakterystyki zawodu, chorób zawodowych. W międzynarodowej karcie policjanta, strażnik miejski został wskazany jako zawód pokrewny. Następnie porównał pracę strażnika miejskiego i policjanta.

Wojciech Nagel BCC powiedział, że temat jest adresowany do przeglądu emerytalnego, zadeklarował dialog w tej sprawie. Zapytał przedstawiciela ministerstwa na czym polega trudność w sprawie emerytur pomostowych.

Jan Stefanowicz BCC powiedział, że podczas prac nad przeglądem należałoby rozpocząć od spraw systemowych, pamiętając o zasadzie niedyskryminacji, pracując nad ew. lukami, które powstały w ostatnich kilkunastu latach.

Adrian Tomas NSZZ „Solidarność” przedstawił informację dot. objęcia ustawą o „zatrudnieniu w szczególnych warunkach” pracowników straży gminnych/miejskich. *Załącznik nr 3 do protokołu.*

Andrzej Radzikowski OPZZ przypomniał, że zgłosili dwa wnioski o niewygasającym charakterze emerytur pomostowych oraz o poszerzenie o pracowników straży miejskiej.

Sławomir Łukasiewicz OPZZ powiedział, że podczas dzisiejszej dyskusji strażnicy miejscy zwrócili uwagę jak złe są przepisy ustawy o emeryturach pomostowych. Wskazał na wadę ustawy o emeryturach pomostowych.

Henryk Nakonieczny NSZZ „Solidarność” przypomniał, że RDS nie działa w systemie kadencyjności Parlamentu, to nie przerywa naszej pracy. Istotą jest jakie będą wnioski i rekomendacje z zespołu. Zapytał, czy strona pracodawców jest gotowa do poszukiwania rozwiązania. Jednocześnie wskazał na możliwe trudności finansowe, potrzeba rozmowy o nowym modelu finansowym. Mamy świadomość, że istotą jest wyłączenie wygaszania, zredefiniowanie co to jest praca w warunkach szczególnych w szczególnym charakterze.

Jan Stefanowicz BCC powiedział, że nie są obecne wszystkie organizacje ze strony pracodawców, ale podsumowując dyskusje wskazał, że na kolejnym posiedzeniu powinien się rozpocząć przegląd, alternatywą jest powołanie zespołu roboczego lub przesłanie przed kolejnym posiedzeniem stanowisk na piśmie. Ważne, aby przed posiedzeniem Zespołu członkowie Zespołu zgłosili zapotrzebowanie o przedstawienie odpowiednich danych np. od ZUS, CIOP, MRPiPS. Zapytał o opinię organizacji w tej sprawie.

Mariusz Kubzdyl Dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych MRPiPS pozytywnie odniósł się do propozycji, że podczas dyskusji np. na temat emerytur pomostowych, emeryturach stażowych, należy także porozmawiać o nowym modelu finansowym. Zaznaczył,

że pewne kategorie danych z praktycznego punktu widzenia, są trudne do zaprezentowania, ponieważ zdarzenia mają dynamiczny i subiektywny charakter.

Henryk Nakonieczny NSZZ „Solidarność” powiedział, że dane dot. pozostawania w zdrowiu na szerszej populacji gromadzi także Eurostat. Istotne, czy możemy otrzymać określone, obiektywne dane.

Andrzej Radzikowski OPZZ zaproponował, że jako wnioskodawcy przygotują materiał z podsumowaniem z prośbą, aby wszystkie organizacje przedstawiły swoje stanowisko, celem ostatecznego ustalenia czy jest możliwość uzyskania wspólnego porozumienia.

Krzysztof Małecki FZZ podziękował za wniosek OPZZ, powiedział, że jest coraz więcej branż i stanowisk, które czekają na otwarcie furtki dot. objęcia ustawą o emeryturach pomostowych. Przyłączył się do apelu w sprawie statystyki, obecnie wypłacanych emerytur.

Henryk Nakonieczny NSZZ „Solidarność” wskazał na wadliwość systemu emerytur pomostowych- pracodawca chcąc uniknąć wypłacania składek zmienia nazwę stanowiska pracy, przytoczył konsekwencje z tym związane.

Jan Klimek ZRP przypomniał długotrwałą, początkową pracę nad ustawą o emeryturach pomostowych. Jednocześnie odnosząc się do opinii CIOP, powiedział, że zawsze są przygotowywane z należytą starannością.

Ad.2

Eliza Wiśniewska Zastępca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych MRPiPS przedstawiła projekt ustawy o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.

Wojciech Nagel BCC reforma z 1999 r. nie rozwiązała problemu minimalnych świadczeń emerytalnych. W krajach UE ten problem jest rozwiązywany mechanicznie, podnosząc najniższe świadczenia. Podkreślił problem dedykowania dużych pieniędzy w równy sposób. Należy zadbać, aby nie tworzyły się tzw. stare portfele emerytalne.

Antoni Kolek Pracodawcy RP zapytał, czy obecny rząd przewidział środki na dodatkowe świadczenie, źródło finansowania oraz czy projekt ustawy został poprzedzony analizami dot. statusu, zamożności emeryckich gospodarstw domowych.

Andrzej Radzikowski OPZZ postulowali wcześniejszy wzrost minimalnej renty i emerytury, wskazał na pogłębiające się rozwarstwienie pomiędzy emeryturą i płacami, przypomniał o postulowanej zmianie mechanizmu waloryzacji w części dot. wzrostu wynagrodzeń z 0,2 do 0,5. Następnie odniósł się do uzasadnienia do projektu ustawy- finansowanie z funduszu emerytur pomostowych.

Bogdan Kubiak NSZZ „Solidarność” podkreślił potrzebę systemowego rozwiązania zagadnienia emerytur i rent. W sprawie finansowania przypomniał, że 10,5 mld zł w 2018 r. nie zostało skonsumowane przez ZUS.

Wojciech Nagel BCC powiedział o straconej szansie, aby za te pieniądze podnieść najniższe świadczenia. Zadaniem polityki społecznej jest wyrównywanie różnic.

Bogdan Grzybowski OPZZ w Polsce nie spełnia się minimalnych norm zabezpieczenia społecznego. Zaproponował inne rozłożenie wydatków. Zapytał o niewliczenie do dochodu jednorazowego świadczenia.

Waldemar Lutkowski FZZ projektowane rozwiązanie nie rozwiązuje problemu systemowo.

Antoni Kolek Pracodawcy RP od 1 marca zostało wprowadzone rodzicielskie świadczenie uzupełniające, zapytał, czy osoby, które będą otrzymywały to świadczenie także będą mogły otrzymać projektowane jednorazowe świadczenie.

Eliza Wiśniewska MRPiPS odpowiadając na pytanie A. Kolka, powiedziała, że nie dosadną.

Sławomir Łukasiewicz OPZZ odniósł się do interpelacji posła Marka Rzęsy w sprawie ilości emerytów, którzy pobierają świadczenie poniżej minimalnej emerytury. M. Zieleniecki w odpowiedzi wskazał, że na grudzień 2018 r. około 188 tys. Odnosząc się do podanego w odpowiedzi źródła danych można wyliczyć, że emerytów jest znacznie więcej około 500 tys. Trzynastka dla emerytów nie jest odpowiedzią na problem.

Jan Klimek ZRP wskazał na wątpliwości, sensowność i sprawiedliwość wydatku.

Eliza Wiśniewska Zastępca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych MRPiPS wskazała na różnice pomiędzy polityką społeczną/ zabezpieczeniem społecznym/ ubezpieczeniem społecznym. Zabezpieczenie minimum emerytalnego, wzrost najniższej emerytury od 2016 r. 25% do 1100 zł. Należy się zastanowić, jak stworzyć mechanizm waloryzacji, aby był bardziej sprawiedliwy. Wskazała, że są środki na sfinansowanie świadczenia. W MRPiPS nie prowadzono analiz, ale stworzono OSR i uzasadnienie. Zostanie dodany przepis, że świadczenie nie będzie miało wpływu na renty socjalne. W lutym 2019 r. najniższych emerytur było około 222 tys., przypomniała, że część świadczeń jest wypłacanych w zbiegu.

Henryk Nakonieczny NSZZ „Solidarność” w sprawie zmiany modelu waloryzacji, przypomniał, że NSZZ „Solidarność” taki wniosek zgłosiło w 2007 r. Wskazał potrzebę wypracowania rozwiązania systemowego w sprawie waloryzacji rent i emerytur.

Andrzej Radzikowski OPZZ zapytał o gotowość rządu w sprawie zmiany kształtu projektu ustawy.

Bogdan Grzybowski OPZZ zapytał o poprawienie projektu w części dot. rent socjalnych.

Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu MRPiPS powiedział, że każda z opinii zostanie przeanalizowana i zostanie udzielona odpowiedź.

Jan Klimek ZRP powiedział, że wspólnie z M. Zielenieckim, podejmą decyzję w sprawie zwołania kolejnego posiedzenia i ponownej dyskusji dot. punktu pierwszego porządku obrad.

Ad.3

Nie zgłoszono tematów w sprawach różnych.

Wobec wyczerpania tematu będącego przedmiotem obrad posiedzenia Przewodniczący Jan Klimek zamknął posiedzenie Zespołu.

Jan Klimek

Przewodniczący Zespołu

*Sporządziła
Magdalena Gryciuk
Biuro Rady Dialogu Społecznego*